

newsletter at-cz

S přeshraničním vzděláváním dosáhneme více.

Možnosti a potenciály v našem programovém území

Vážené čtenářky, vážení čtenáři,

poptávka po projektech v oblasti vzdělávání v našem Programu neustále roste, projekty zaměřené na spolupráci v oblasti vzdělávání představují vzrůstající segment v oblasti podpory 1.3. S ohledem na zvyšující se zájem o společné přeshraniční aktivity a záměry v oblasti vzdělávání proto přinášíme další zvláštní číslo našeho newsletteru, které logicky navazuje na pracovní trh, téma minulého vydání. Newsletter, který právě držíte v ruce, má ovšem být tentokrát více než jen pouhým výčtem projektů zaměřených na vzdělání, ačkoliv i tak by tato četba byla zajímavá. – Jdenám také o to ukázat význam tématu vzdělávání nejen v našem Programu, ale také na evropské úrovni, resp. toto alespoň načrtnout vzhledem k limitovanému prostoru.

V prvním příspěvku se chceme po krátkém popisu krajiny vzdělávání v našem programovém území přiblížit v poslední době již opotřebovanému pojmu „strategie“ v kontextu programů strukturálních fondů. Jaká mohou být možná kritéria pro strategické projekty (v oblasti vzdělávání) v určitém přeshraničním programu a jsou vůbec zapotřebí? Jak významné jsou zase otázky v oblasti vzdělávání v důležitých evropských strategiích? Názorná bude druhá část

newsletteru: Za tabulkovým přehledem aktuálních projektů v oblasti vzdělávání v našem Programu následuje trojice příkladů. To Vám pomůže udělat si představu o rozličnosti kooperačních projektů v oblasti vzdělávání.

Návrh nového Nařízení Evropské komise platný pro programy EÚS pro příští programové období od roku 2014 je na stole a již první pohled do budoucnosti EÚS ukazuje, že bude podporováno strategické zaměření přeshraničních programů. Je řeč také o „tematické koncentraci“, tedy omezení na několik málo tematických oblastí. Investice do vzdělání, kvalifikace a celoživotního vzdělávání je jednou z 11 stanovených tematických oblastí, které jsou na výběr. Zvláštní důraz je zde kladen na rozvoj společných, přeshraničních vzdělávacích programů.

Vzdělávání tedy zůstává tématem do budoucna – i pro programy EÚS.

Přejeme Vám zajímavé čtení!

Vaše JTS

Obsah

Výchozí situace a specifické výzvy	2
Strategické projekty v oblasti vzdělávání v programovém území?	2
Důležitost vzdělávání v evropských strategických dokumentech – shrnutí	4
Shrnutí a příklady projektů v oblasti vzdělávání v Programu EÚS AT-CZ 2007-2013	5

Výchozí situace a specifické výzvy

Jako specifické výzvy v oblasti vzdělávání jmenujeme v Operačním programu AT-CZ soulad mezi nabídkami vzdělávání s požadavky regionálního a mezinárodního hospodářství, přístup k celoživotnímu vzdělávání pro všechny společenské skupiny, otázka vzájemného uznávání školního, učňovského a univerzitního ukončení studia (a k tomu nezbytné prohlubování znalostí o možných rozdílech či společných rysech...). Projekty v oblasti vzdělávání v Programu AT-CZ 2007-2013 mají být odpovídajícím způsobem zaměřeny na kvalitu přeshraniční infrastruktury na poli vzdělávání a kvalifikace a přispět tak k odbourávání bariér s ohledem na přístup k vědomostem a know-how, ale také na (*aktuální i budoucí*) mobilitu studujících a pracujících.

Důraz je kromě získání hospodářských či technických znalostí kladen také na výuku jazyků jako klíčový faktor přeshraniční spolupráce. Školy na obou stranách hranice stále více nabízejí češtinu a němčinu jako jeden z vyučovaných předmětů. V posledních letech vzrostl také počet zaměstnaneckých kurzů zaměřených na dané odvětví, ale i počet kurzů pro studenty a děti – tomu odpovídá také to, že byl vypracován nový výukový materiál jak pro učitele, tak pro studující.

Česko-rakouský příhraniční region disponuje v zásadě dobrou infrastrukturou pro vzdělávání zastoupenou řadou univerzit (ve Vídni, v Brně, v Českých Budějovicích, v Linci či v Křemži) a vyšších odborných škol převážně v aglomeracích jako je Vídeň, Linec nebo Jihlava, ale také ve středních a menších městech (Křemže, Jindřichův Hradec) popř. v obcích (např. hornorakouský Hagenberg) s širokou nabídkou studijních oborů. To znamená, že existuje (a částečně je také vyčerpán) velký potenciál pro přeshraniční kooperace v oblasti terciárního vzdělávání. Stejně tak zůstává velký potenciál ve školské sféře. Dlouhodobě udržitelné výsledky školských projektů by měly prospět - ať už přímo či nepřímo - co možná největšímu počtu škol, žáků a učitelů v programovém území. Projekty zaměřené čistě na spolupráci jednotlivých škol, které jsou pokryty z jiných dotačních titulů EU, proto

nepředstavují požadovanou přidanou hodnotu pro programové území.

Nároky na projekty v oblasti vzdělávání, na kterých trvají programová grémia, a zmíněné „dlouhodobě udržitelné výsledky“ musí nakonec vést také k otázce, jak dalece mají projekty v oblasti vzdělávání odpovídat *strategickým* cílům.

Strategické projekty v oblasti vzdělávání v programovém území?

Když mluvíme o strategických projektech, je nezbytné nejdříve definovat tento pojem. Co by mohlo znamenat „strategický“ v kontextu přeshraničního programu a co by byla taková základní kritéria, kterým by měl přeshraniční projekt EÚS odpovídat, aby vůbec platil za „strategický“?¹ Čeho následně mohou/mají strategické projekty v oblasti vzdělávání v programovém území dosáhnout?

Při podpoře projektů znamená být strategicky zaměřen – z hlediska Programu – vynakládat prostředky v dlouhodobém časovém horizontu tak, aby byly dosaženy cíle, které byly na programové úrovni předem celoplošně definovány. Kvalitativně dobré projekty přitom nelze automaticky hodnotit jako „projekty strategické“ – ty mají totiž zcela obecně dalekosáhlé časové i prostorové efekty, tedy velkou územní působnost, dlouhodobý dopad dalece přesahující konec projektu a důsledky pro určité sektory. Strategický projekt však bude zcela jistě také „dobrým“ projektem.

Pro rekapitulaci by mohly strategické projekty EÚS charakterizovat tři podstatné znaky

- **Programové zaměření:** Projekt funguje jako nástroj pro naplnění

¹ Bodově se přitom orientujeme podle dokumentu z roku 2009, který si nechalo vypracovat německé ministerstvo dopravy společně s ministerstvem pro výstavbu a územní plánování, o rozvoji a hodnocení strategických *nadnárodních* projektů spolupráce. - Zde zmíněné definice/vysvětlení/poznatky se dají zohlednit i v *přeshraničních* programech EÚS - Federal Office for Building and Regional Planning, Federal Ministry for Transport Building and Urban Affairs, 2009: Developing and Assessing Strategic Transnational Co-operation Projects (Interreg IVB)

EUROPEAN TERRITORIAL CO-OPERATION
AUSTRIA-CZECH REPUBLIC 2007-2013
Gemeinsam mehr erreichen. Společně dosáhneme více.

programových cílů, je jinými slovy „směrodatným“ pro určité oblasti. Jak bylo výše zmíněno, jsou jeho důsledky prokazatelné jak v kooperačním území, popř. v jeho velké části (v přeshraničním Programu samozřejmě na obou stranách hranice), tak v určitých sektorech.

- **Dlouhodobě udržitelný návrh projektu** je zaměřen na dlouholetý dopad projektu. Jsou implementovány určité struktury nebo procedury, které zůstanou zachovány také po ukončení projektu, stejně jako spolupráce a zodpovědnost projektových partnerů (pro zajištění udržitelnosti).
- **Co nejlepší partnerství v projektu** s aktéry/organizacemi zkušenými v dané oblasti má zajistit vytvoření odpovídajících výstupů.

Projekt, který je sice programově zaměřený, však nebude moci být strategickým projektem bez dlouhodobé perspektivy a adekvátního partnerství – tři výše uvedené znaky vytvoří strategický přeshraniční projekt EÚS jen ve své vzájemné kombinaci.

Potřebuje tedy programový prostor strategické projekty v oblasti vzdělávání (a nejen tam)? S touto otázkou můžeme souhlasit jen tehdy,

chceme-li dosáhnout co nejvyšší přidané hodnoty pro programové území. Uchopení specifických budoucích témat, definice zvláštních výzev, ale i zohlednění nových trendů v oblasti vzdělávání v našem programovém území, a jak to vše může být přeneseno do dalšího programového období po roce 2014, bude ještě napínavý úkol pro zúčastněné partnerské regiony a programové partnery.

Univerzitní knihovna Vídeň © Centrální služba pro zpracování informací Univerzity Vídeň, Foto: Peter Wieneroither

Aktuálně se však dá po posledním kole přijímání žádostí s jistotou říct, že spolupráce regionů při vývoji strategických projektů ve vzdělávacím sektoru přinesla první ovoce.

Důležitost vzdělávání v evropských strategických dokumentech - shrnutí

Evropa 2020²

Evropa 2020 je **hlavním strategickým dokumentem Evropské unie do roku 2020**. Všechny programy strukturálních fondů, tedy i programy přeshraniční spolupráce dotované z ERDF, mají přispět k dosažení cílů této strategie. Co vše je tedy ve strategii Evropa 2020 zacíleno na vzdělávání? Mnohé, jak se ukazuje...

Nejvyšším cílem tohoto hlavního strategického dokumentu Evropské unie je inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění. Tohoto cíle má být dosaženo skrze 5 hlavních, měřitelných cílů. (Zvýšení úrovně zaměstnanosti osob ve věku 20 až 64 let na úroveň 75 %, dosažení tzv. cíle „20-20-20“ v oblasti klimatu a energie³, snížit podíl dětí, které předčasně ukončí školní docházku, pod hranici 10 % a v rámci mladší generace zvýšit podíl těch, kteří dosáhnou terciární úrovně vzdělání, na nejméně 40 %)

Inteligentní růst je růst založený na znalostech a inovacích – je podmíněn mj. „*zlepšením kvality našeho vzdělávání a posílením našeho výzkumného úsilí*“. S jednou ze stěžejních iniciativ k dosažení tohoto cíle, „*Mládež v pohybu*“, chce EU zvýšit kvalitu a mezinárodní atraktivitu vysokoškolských institucí v Evropě, zlepšit úroveň jak všeobecného, tak odborného vzdělávání, podpořit mobilitu studentů a učňů stejně jako šance a uplatnění se mladých na trhu práce.

Udržitelný růst znamená podporu konkurenceschopného, co do využívání zdrojů efektivního a k životnímu prostředí šetrného hospodářství. Evropa by měla svoji vedoucí úlohu ve vývoji inovativních a ekologicky šetrných technologií udržovat a nadále rozšiřovat. V boji proti změnám klimatu je nutné oddělit růst od spotřeby energie a zabránit zhoršování stavu životního prostředí a ztrátě druhové rozmanitosti. Nepřímo je tímto cílem postihnuta i problematika vzdělávání, zejména univerzitní vzdělání a výzkum technologií (v oblasti životního prostředí). Ostatně o nutnosti a principech udržitelného růstu by se mělo začít debatovat již ve škole.

Růst podporující začlenění se zaměřuje na boj proti chudobě, na investice jak do odborného, tak i všeobecného vzdělávání (stejně jako do systémů sociální ochrany) a umožňuje lidem předjímat změny či se na ně adaptovat a plně využívat potenciálu své práce. Takto zvyšovaná produktivita by měla přispět k růstu, který bude ku prospěchu všem a tím bude podporovat sociální soudržnost. V rámci stěžejní iniciativy „*Program pro nové dovednosti a pracovní místa*“ chce Evropská komise například usnadnit a podpořit mobilitu pracovních sil mezi členskými státy EU a vytvořit evropský rámec dovedností, schopností a pracovních míst.

Podunajská strategie⁴

Podunajská strategie je vedle Baltské strategie jednou ze dvou tzv. „makroregionálních“ strategií v Unii, na jejíž vizi rozvoje podunajského prostoru staví taktéž strategie Evropa 2020. Přestože se tato strategie bezprostředně netýká budoucnosti našeho programu, je dobré podívat se na to, jaké strategické cíle se zřetelem na vzdělávání budou v tomto evropském makroregionu sledovány, neboť jak Rakousko, tak i Česká republika jsou součástí tohoto Podunajského prostoru.

Rozvoj znalostní společnosti pomocí výzkumu, vzdělávání a informačních technologií spolu s **Investicemi do lidských zdrojů** jsou 2 z 11 priorit Podunajské strategie přímo se týkající vzdělávání. Tyto priority mají kupříkladu podněcovat zdokonalování ve výzkumu a vývoji, přičemž by k tomu současné prostředky z regionálních, národních a evropských fondů měly být co nejlépe využívány. Spolupráci univerzit a výzkumných institucí v regionu, které jsou si geograficky či tematicky blízko, je třeba podporovat a pobízet (prioritní oblast 7).

Růst založený na znalostech by měl stavět na investicích do schopností a dovedností lidí, vzdělávání, vysoké míře zaměstnanosti, modernizaci pracovních trhů a boji proti chudobě. Politici, kteří jsou aktivní v resortech vzdělávání, trh práce, integrace, výzkum a inovace, by měli lépe koordinovat své aktivity a tuto spolupráci vzájemně posilovat (prioritní oblast 9). Jako konkrétní kroky jsou uváděny spolupráce mezi školami, stejně jako kooperace subjektů zainteresovaných na trhu práce, ve vzdělávání a výzkumu, jakož i opatření v celém podunajském regionu, která přispívají k implementaci Evropského kvalifikačního rámce požadovaného již ve strategii Evropa 2020.

² Evropská komise, 2010: Evropa 2020 – Strategie pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění; KOM (2010) 2020 v konečném znění, Brusel

³ snížit emise skleníkových plynů o nejméně 20 % oproti úrovni roku 1990, zvýšit podíl obnovitelných zdrojů energie v naší konečné spotřebě energie na 20 % a zvýšit energetickou účinnost o 20 %

⁴ Evropská komise, 2010: Strategie Evropské unie pro Podunají; KOM (2010) 715 v konečném znění stejně jako Action Plan, accompanying document to the (...) European Strategy for the Danube Region, SEC (2010) 1489 final

Shrnutí a příklady projektů v oblasti vzdělávání v Programu EÚS AT-CZ 2007-2013

Následující seznam obsahuje v současné době probíhající projekty oblasti podpory 1.3, které se zaměřují na výchovu a další vzdělávání dětí v mateřských školách, stejně jako na vzdělávání žáků a učitelů nebo studentů a zaměstnanců. K datu 18. listopadu 2011 se jedná o 9 z celkem 138 projektů – další projekty se připravují⁵. Ze seznamu těchto projektů v oblasti vzdělávání jsme vybrali tři, které Vám na následujících stránkách představíme podrobněji. Níže uvedeným celkovým přehledem chceme ukázat, že některé z našich projektů již kritéria výše popsané velkoprostorové strategie splňují. Kromě toho se v Programu AT-CZ již nyní ukazuje, co by dle návrhu Nařízení o EÚS pro příští programové období mělo platit za „investiční prioritu“ v oblasti vzdělávání: Tedy rozvoj společných, přeshraničních vzdělávacích programů – od abstraktní úrovně ke konkrétním opatřením.

Projekt	Obsah	Partneři	Rozpočet (celkem/ERDF)	Trvání projektu
SKZ Jazykové kompetenční centrum Dolní Rakousko - Jižní Morava	Zlepšení jazykové kompetence v dolnorakousko-českém příhraničí skrze zlepšení koordinace již existujících iniciativ zaměřených na jazykové vzdělávání, rozšíření sítě odborníků na výuku jazyků, jakož i specificky orientovaná nabídka jazykového vzdělávání např. pro hasiče, policii, záchrannou službu, veřejné instituce nebo spolky se specifickými úlohami. Tato opatření mají přispět k usnadnění přeshraniční spolupráce. http://www.sprachkompetenz.at	<ul style="list-style-type: none"> Dolnorakouská zemská akademie (LP) Národní institut pro další vzdělávání, Brno (PP1) Weinviertel Management (PP2) 	650.000 / 325.000 EUR	20.05.2008 - 31.10.2011
EdTWIN Education Twinning for European Citizenship Heading for Excellence in the Centre Region	Spolupráce škol v regionech Vídeň a jižní Morava, která má podporovat jazykové kurzy pro žáky i učitele, tvorba materiálů pro výuku jazyka sousední země, společná školení učitelů, stejně jako praktika pro žáky/studenty v sousedním regionu. Prvořadým cílem projektu je připravit žáky i učitele na práci a život ve společném regionu Centrepe. http://www.edtwin.eu	<ul style="list-style-type: none"> Europa Büro des Stadtschulrats für Wien (LP) Středisko služeb školám a Zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků Brno (PP1) 	791.286 / 672.593 EUR	01.05.2008 - 31.12.2011
CCBCC Cooperative Cross-border Biological Chemistry Curriculum	 Podrobnější popis viz níže http://www.biologicalchemistry.cz/ http://www.jku.at/orc/content/e58828/	<ul style="list-style-type: none"> Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích (LP) Johannes Kepler Universität Linz (PP1) 	593.000 / 415.800 EUR	24.04.2008 - 31.12.2011
IB-KE Interkulturní vzdělávání dětí a dospělých	 Podrobnější popis viz níže http://www.ibke-at-cz.eu/	<ul style="list-style-type: none"> Úřad dolnorakouské zemské vlády, odd. pro mateřské školy K5 a školy K4 (LP) Zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků a Středisko služeb školám, České Budějovice (PP1) Vysočina Education (PP2) Středisko služeb školám a Zařízení pro 	1.472.778 / 956.875 EUR	01.09.2009 - 31.08.2012

⁵ V OP 1.3 jsou zahrnuty také výzkumné univerzitní projekty stejně tak i projekty zabývající se zprostředkováním kulturních poznatků. Některé z projektů na pomezí mezi (odborným) vzděláváním a pracovním trhem byly prezentovány již ve čtvrtém vydání newsletteru.

Projekt	Obsah	Partneři	Rozpočet (celkem/ERDF)	Trvání projektu
		další vzdělávání pedagogických pracovníků Brno (PP3)		
SCR Spolupráce vysokých škol v cestovním ruchu	Společné workshopy pro rakouské a české studenty k aktuálním tématům/problémům v oblasti cestovního ruchu v přeshraničním regionu. Dalšími klíčovými body je výměna zkušeností učitelů z obou institucí a zapojení odborníků z praxe pro potřeby optimalizace studijních plánů, stejně jako organizace společných mezinárodních konferencí za účelem rozšíření výsledků projektu. http://www.fh-wien.ac.at/tourismus-management/european-territorial-co-operation/	<ul style="list-style-type: none"> Vysoká škola polytechnická Jihlava (LP) FHW Fachhochschul-Studiengänge, Betriebs- und Forschungseinrichtungen der Wiener Wirtschaft GmbH (PP1) 	207.688 / 176.534 EUR	01.06.2009 - 31.05.2012
iCOM Konstruktivní mezinárodní komunikace v kontextu informačních a komunikačních technologií	Projekt zahrnuje vedle výzkumných aktivit k tématu „konstruktivní mezinárodní komunikace“ v IT projektech a ve vyměňování si zkušeností/znalostí mezi vědou a hospodářstvím prostřednictvím 4 společně vyvinutých doktorských programů taktéž i vzdělávací složku. Studijní programy budou probíhat na obou partnerských univerzitách. http://www.icomproject.eu/	<ul style="list-style-type: none"> Universität Wien (LP) Masarykova univerzita (PP1) 	830.728 / 705.022 EUR	02.01.2011 - 31.12.2013
ACT WELLL! Austrian Czech Team Widens Evocative Life Long Learning	 Podrobnější popis viz níže	<ul style="list-style-type: none"> UmweltBildungWien (LP) Lipka - školské zařízení pro environmentální vzdělávání (PP1) Chaloupky o.p.s., školské zařízení pro zájmové a další vzdělávání (PP2) 	2.499.123,87 / 2.107.257,44 EUR	01.07.2011 - 31.12.2014
EDU.REGION – Síť pro společný hospodářský a pracovní prostor Rakousko - Česko	Příprava mládeže, žáků a učitelů na nové požadavky a výzvy společného rakousko-českého hospodářského a pracovního prostoru. Pro tento účel mají být vytvořeny specifické vzdělávací programy, ale nabízeny budou také aktivity jako např. letní kempy, jazykové kurzy, firemní exkurze nebo mentoring, které budou zaměřeny přímo na praxi. Dalším cílem je vytvoření sítě „škola-hospodářství“.	<ul style="list-style-type: none"> Dolnorakouská zemská akademie (LP) Pädagogische Hochschule für Niederösterreich (PP1) Vysočina Education (PP2) 	801.707,00 / 615.313,50 EUR	01.06.2011 - 31.12.2013

CCBCC - Cooperative Cross-border Biological Chemistry Curriculum

Studium „Biologické chemie“ se vyvinulo na základě spolupráce mezi Univerzitou Johannese Keplera (JKU) v Linci a Jihočeskou univerzitou (JU) v Českých Budějovicích prostřednictvím podpory programu INTERREG III. Jeho cílem je oslovit mladé lidi s otevřeným postojem ke světu, kteří se jednak zajímají o aktuální vědecké disciplíny, chemii a biologii, a jednak chtějí sbírat dlouhodobé zkušenosti v sousední zemi.

Poprvé bylo možno přeshraniční bakalářské studium „Biologické chemie“ obsadit společně rakouskými a českými studenty v zimním semestru 2007/08. Studium v anglickém jazyce zahrnuje minimálně 6 semestrů. Na JKU jsou poskytovány chemické obory jako anorganická, analytická, organická a fyzikální chemie stejně jako matematika, fyzika a biofyzika. JU nabízí vzdělání převážně v biologických oborech s přednáškami a praktickými cvičeními z biochemie, biologie, molekulární biologie a bioinformatiky. Na obou univerzitách mají studenti možnost využívat nejmodernější vědecko-technické vybavení a výukové technologie. Po úspěšném absolvování, které předpokládá i vypracování dvou bakalářských prací – každé na obou univerzitách, zatím byl udělen 16 absolventům dvojitý akademický titul, Bachelor of Science (bakalář přírodních věd; BSc.) na JKU a bakalář (Bc.) na JU.

Pod vedením Jihočeské univerzity a s podporou programu EÚS bylo dosaženo i nejnovějšího výsledku úspěšné spolupráce obou univerzit: magisterské **studium „Biologické chemie“ v anglickém jazyce v délce minimálně 5 semestrů**, které od zimního semestru 2010/11 navštěvují nejen absolventi výše uvedeného bakalářského studia. Také v magisterském studiu je struktura stanovena hlavními body kompetencí obou univerzit, chemií a biologii. V průběhu studia se prohloubí a specializují znalosti v oborech jako strukturní biologie, systémová biologie, biofyzika a bioanalytika,

Společně se
naučíme
více:
Biologická
chemie

s mnoha individuálními možnostmi volby. Toto studium je završeno vědeckou prací na JKU, JU nebo kombinovaně na obou univerzitách. Absolventům je udělena akademická hodnost „Master of Science“ (magistr přírodních věd; MSc.) na JKU a magistr (Mgr.) na JU.

Uskutečnění společných studijních plánů podle Boloňského procesu není vzhledem k odlišným univerzitním systémům vždy bezproblémové, ale to, co je kamenem úrazu, lze vždy osobní angažovaností odstranit. Úspěšnost potvrzují první absolventi bakalářského studia a jejich první profesní úspěchy, první začátečníci magisterského studia a rostoucí počet zájemců o oba studijní směry, nejen v příhraničních regionech, ale i v celosvětovém měřítku. Tyto studijní plány nabízejí nejen podnětné propojení klíčových vědeckých disciplin, ale i prohloubení jazykových znalostí i vnitroeurospkého sousedského propojení na profesní, sociální a kulturní úrovni.

*Dipl. Ing. Michaela Horníčáková a
Univ. -Prof. Dr. Norbert Müller*

IB-KE – Interkulturní vzdělávání dětí a dospělých

„Čím dříve, tím lépe“ – „Čím hravěji, tím úspěšněji“

Naučit se český a německý jazyk hrou formou v celkem 99 mateřských školách v Dolním Rakousku, Jihočeském kraji, Kraji Vysočina a Jihomoravském kraji je hlavní záměr tohoto projektu. Společně si s dětmi hrát, zpívat, cvičit, bavit se a zároveň se učit - to je základní koncept, který probíhá výhradně hravými formami v průběhu běžného denního programu v mateřské škole. To umožňuje dětem porozumět svým sousedům a komunikovat s nimi.

Návštěva mateřské školy z Mistelbachu u partnerské školky ve Valticích (jižní Morava)

Láskyplným chováním a přístupem lektorek a spolupracovnic, které jsou rodilými mluvčími se ukázalo, že jak děti, tak i pedagožky a rodiče získali pozitivní přístup k českému a německému jazyku. Tak jsou bariéry v myšlenkách odbourávány, čímž se projevuje mírové poselství projektu. „Cizí“ se stává nejen pro děti, ale i pro rodiče v sousedních zemích známějším. Naučit se jazyk našich sousedů, jejich život a zvyky, poznávat jejich zemi může dát dětem skvělou šanci do budoucna. Děti tak získají výhodu v jejich pozdějším životě.

Další aktivity projektu:

- Rozvoj a realizace vzdělávacích seminářů pro pedagogy
- Výměna nejnovějších vědeckých poznatků o výchově a vzdělávání, možnost jejich ověření v praxi
- Vzájemné hospitace, exkurze a setkávání pedagogů a členů veřejné správy
- Rozvoj a vytvoření dvojjazyčných metodických materiálů
- Evaluace a průvodní studie
- Krátký film o projektu

V rámci projektu se již navázalo 22 partnerství mezi mateřskými školami, které jsou realizovány prostřednictvím vzájemných návštěv, společných oslav a písemným kontaktem za velkého nadšení dětí.

Projekt je realizován **Úřadem dolnorakouské zemské vlády, oddělením Mateřské školy, společně se Zařízením pro další vzdělávání pedagogických pracovníků a Střediskem služeb školám České Budějovice, organizací Vysočina Education v Jihlavě a Střediskem služeb školám a Zařízením pro další vzdělávání pedagogických pracovníků Brno.**

Marcela Řezníčková

www.ibke-at-cz.eu

Aktuální výsledky projektu: Publikace „Vícejazyčnost v mateřských školách – Metodická příručka pro výuku jazyků“ byla vydána v říjnu 2011. Tato 170stránková příručka, která byla vypracována společně s Institutem germanistiky Univerzity Vídeň (katedra Němčina jako cizí nebo druhý jazyk), je používána v mateřských školách, ve kterých mají být čeština, slovenština, maďarština, němčina, ale také angličtina stejně jako i další běžné jazyky dětem zprostředkovávány. Tato publikace byla financována z projektů IB-KE AT-CZ, IB-KE AT-SK a taktéž z Educational Cooperation in the Border Region (EDUCORB, AT-HU). Ke stažení je na: http://www.educorb.eu/files/kiga_online_1.pdf

EUROPEAN TERRITORIAL CO-OPERATION
AUSTRIA-CZECH REPUBLIC 2007-2013
Gemeinsam mehr erreichen. Společně dosáhneme více.

ACT WELLL! – Austrian Czech Team Widens Evocative Life Long Learning

V rámci projektu ACT WELLL! si rakouské a české organizace zaměřené na environmentální vzdělávání daly za cíl realizovat vzdělávací procesy a vzdělávací zařízení orientovaná na zážitek a vytváření povědomí a dále chtějí společně rozvíjet podnětné a příkladné modely dobré praxe pro celoživotní environmentální vzdělávání.

Ve vzájemné součinnosti partnerů z České republiky a z Rakouska je přitom plánován velký počet konkrétních opatření, která mají utvářet povědomí o environmentálním vzdělávání jak dětí, tak pedagogů, mj. témata jako zahradní pedagogika, dětská farma, biodiverzita, život v půdě nebo les jako životní prostor.

Tato opatření pro vytvoření povědomí o environmentálním vzdělávání jsou realizována adekvátně k věku dětí, jsou vyvíjena jak pro skupiny z mateřských školek, tak pro školní třídy základních a středních škol. Cílem je **nechat děti, aby názorně poznaly hodnotu a význam přirozených životních prostor a probudily svou zvědavost a badatelský pud.**

Se zřízením vzdělávacího centra jako uzlem pro bilaterální vzdělávání dospělých, významného pro cílovou skupinu pedagogů, má být přeshraniční síť školských partnerství dlouhodobě upevněna.

**Prof. Dipl.-Päd.
Gerhard Hofer,
UmweltBildungWien:**

„Environmentální vzdělávání je preventivní ochrana životního prostředí.“ Tento hlavní motiv bilaterálních projektových partnerů je aktuálně rozšířen o rozměr udržitelnosti ve vzdělávací koncepci celoživotního vzdělávání: „Jen to, čeho si dítě naučí vážit, bude jako dospělý jednou chránit!“ V tomto smyslu se organizace pro environmentální vzdělávání zaměřuje spíše než na konkrétní opatření pro ochranu biotopu, ochranu druhů nebo ochranu zvířat (jakkoliv jsou tato opatření solidárně podporována!), mnohem více na pedagogický rozvoj hodnot a postojů dospívající osobnosti v dítěti.

Včasná výchova v oblasti životního prostředí se ukládá v potřebách dítěte a staví mosty k přírodě ve smyslu pečlivého zacházení s živými tvory a inteligentního zacházení s přírodními zdroji (nejen se sekundárními surovinami, ale i s přirozeně formovanou krajinou). V zaujatém dítěti se zaseje osivo, které se - jako úroda - v dospělém věku prezentuje ve formě jednajících osobnosti vědomé si vlastní zodpovědnosti.

Projekt ACT WELLL! nabízí třem partnerským organizacím **UmweltBildungWien, Lipka – školské zařízení pro environmentální vzdělávání, Brno a Chaloupky o.p.s., školská zařízení pro zájmové a další vzdělávání** jedinečnou příležitost rozšířit své vlastní síť v oblasti vzdělávání o bilaterální rozměr.

Jako doprovodný prvek bude otevřena webová stránka „Partnerské síť“ projektu ACT WELLL!, která bude kromě představení projektu tvořit také základnu pro bilaterální aktivity česko-rakouského partnerství.

Mag. Stephan Friedrich